

บทความ อ. ๔๓/๒๕๖๒

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

น้ำตาล เดอะซีรีส์

เป็นเรื่องที่กลุ่มตัวแทนชุมชนใช้สิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อปกป้อง
ดูแลสุขภาพชุมชนของตนเองว่าจะได้รับสารเคมี หรือมลภาวะจากการประกอบกิจการหรือไม่ อย่างไร

กลุ่มอนุรักษ์ โดยนางสาวน้ำตาล มีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มจาน ขอข้อมูล
ข่าวสารการขออนุญาตก่อสร้างอาคารประกอบกิจการโรงงานผลิตน้ำตาลทราย กำลังการผลิต ๑๒,๕๐๐ ตันต่อ
ต่อวันของบริษัท ทรายแดง รวม ๔ รายการ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มจาน มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการ
เปิดเผยว่า บริษัท ทรายแดง ใช้สิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๗ จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ นางสาว
น้ำตาลจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร องค์การบริหาร
ส่วนตำบลอุ้มจาน ส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณา และชี้แจงสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑
คำขอรับใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร รายการที่ ๒ ใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร (แบบ อ. ๑) บริษัท ทรายแดง
คัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร รายการที่ ๓ รายงานการจัดประชาคม อยู่ในความครอบครองของชุมชน
ไม่มีอยู่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มจาน รายการที่ ๔ รายงานการประชุมขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มจาน
ในการพิจารณาคำขออนุญาตก่อสร้าง ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การอนุญาตเป็นอำนาจของนายกองค์การ
บริหารส่วนตำบล ดังนั้น จึงไม่มีมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มจานตามที่นางสาวน้ำตาลมีคำขอ
สรุปว่า ๑ กับ ๒ คัดค้าน ๓ กับ ๔ ไม่มี

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓
และรายการที่ ๔ เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มจานชี้แจงว่า “ไม่มี” ข้อมูลข่าวสารตามคำขอ จึงไม่อยู่ใน
อำนาจพิจารณาของคณะกรรมการฯ หากนางสาวน้ำตาลไม่เชื่อว่าไม่มีเอกสาร ก็ใช้สิทธิร้องเรียนเพื่อให้
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เข้าตรวจสอบเอกสารได้ต่อไป ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑
และรายการที่ ๒ ที่หน่วยงานแจ้งว่าเจ้าของข้อมูลข่าวสารมีคำคัดค้าน และเห็นด้วยกับคำคัดค้านนั้น พิจารณา
แล้วเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ในการพิจารณาอนุญาตก่อสร้าง
อาคาร การเปิดเผยจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติ
หน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ เปิดเผยได้ ยกเว้นสำเนา
บัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน การเปิดเผยอาจรบกวนสิทธิของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๓)
จึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มจาน เปิดเผยข้อมูลข่าวสารคำขอรับใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร
และใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร (แบบ อ. ๑) พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาวน้ำตาล

กลุ่มอนุรักษ์ใช้สิทธิตามกฎหมายเพื่อให้ได้รู้เกี่ยวกับการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ
และปกป้องคุ้มครองสิทธิของชุมชนและตนเอง รวมทั้งตรวจสอบและมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจหน้าที่ของ
เจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘
www.oic.go.th

(ที่ ศค ๒๖๒/๒๕๖๒) “ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”